כל הנשבעין פרק שביעי שבועות מה.

אחת שבועת העדות ואחת שבועת הפקדון [1]ואפילו שבועת שוא היה אחד מהן משחק בקוביא ומלוה ברבית ומפריחי יונים וסוחרי שביעית שכנגדו נשבע ונוטל [2]היו שניהן חשודין חזרה השבועה למקומה דברי רבי יוסי רבי מאיר אומר יחלוקו והחנוני על פנקסו כיצד [3]לא שיאמר לו כתוב על פנקסי שאתה חייב לי מאתים זוז אלא [4]אומר לו תן לבני מאתים חטין תן לפועלי [5] סלע מעות הוא אומר נתתי והן אומרים לא נטלנו הוא נשבע ונוטל והן נשבעין ונוטלין [6]אמר בן גנס כיצד אלו ואלו באין לידי שבועת שוא אלא הוא נוטל [7]שלא בשבועה והן נוטלין שלא בשבועה אמר לחנוני תן לי בדינר פירות ונתן לו אמר לו תן לי אותו דינר אמר לו נתתיו לך ונתתו באונפלי [8]ישבע בעל הבית [9]שנתן לו את הדינר אמר לו תן לי את הפירות אמר לו נתתים לך והולכתים לתוך ביתך [10]ישבע חנוני [11]רבי יהודה אומר כל שהפירות בידו ידו על העליונה אמר לשולחני תן לי בדינר מעות ונתן לו אמר לו תן לי את הדינר אמר לו נתתי לך ונתתו באונפלי [12]ישבע בעל הבית נתן לו את הדינר אמר לו תן לי את המעות אמר לו נתתים לך והשלכת לתוך כיסך [13]ישבע שולחני רבי יהודה אומר אין דרך שולחני ליתן איסר עד שיטול דינר כשם שאמרו [14]הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה [15]ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה [16]מנכסים משועבדים [17]ומנכסי יתומים לא תפרע אלא בשבועה [18]והנפרעת שלא בפניו לא תפרע אלא בשבועה [19]לוכן היתומים לא יפרעו אלא בשבועה [20]שבועה שלא פקדנו אבא ולא אמר לנו אבא שלא מצינו בין שטרותיו של אבא ששטר זה פרוע ר' יוחנן בן ברוקה אומר אפי' נולד הבן לאחר מיתת האב הרי זה נשבע ונוטל [21]א"ר שמעון בן גמליאל [22]אם יש עדים שאמר האב בשעת מיתתו שטר זה אינו פרוע הוא נוטל שלא בשבועה [23]ואלו [24]נשבעין שלא בטענה השותפין והאריסין והאפוטרופין והאשה הנושאת והנותנת בתוך הבית ובן הבית אמר לו מה אתה טוענני רצוני שתשבע לי חייב [25]חלקו השותפין והאריסין אין יכול להשביעו [26]נתגלגל לו שבועה ממקום אחר מגלגלין עליו את הכל [27]והשביעית משמטת את השבועה: **גמ'** כל הנשבעין שבתורה נשבעין ולא משלמין [28]מנלן דאמר קרא [29]ולקח בעליו ולא ישלם מי שעליו לשלם לו שבועה: ואלו נשבעין ונוטלין כו': מאי שנא שכיר דתקינו ליה רבנן דמשתבע ושקיל [30]אמר רב יהודה אמר שמואל הלכות גדולות שנו כאן הלכות הני הלכתא גינהו אלא אימא תקנות גדולות שנו כאן גדולות מכלל דאיכא קטנות אלא אמר רב נחמן אמר שמואל תקנות קבועות שנו כאן עקרוה רבנן לשבועה מבעל הבית ושדוה אשכיר משום כדי חייו דשכיר קנסינן ליה לבעל הבית בעל הבית גופיה ניחא ליה דמשתבע שכיר ושקיל כי היכי דאיתגרון ליה פועלין אדרבה שכיר ניחא ליה דלשתבע בעל הבית ונפקע כי היכי דליגריה בעל הבית בעה"ב על כורחיה אגר שכיר נמי על כורחיה מיתגר אלא בעה"ב טרוד בפועליו הוא וליתב ליה בלא שבועה כדי להפיס דעתו של בעה"ב וליתב ליה בעדים טריחא ליה מילתא וליתב ליה מעיקרא שניהן רוצין בהקפה אי

גדולות מכלל דאיכא קטנות. תימה דלא דייק הכי בפרק השולח (גיטין דף לז.) דאמר רשב"ג תקנה גדולה התקינו שיהיו העדים מפרסין שמותיהן בגיטין כו' ובהגחל קמח (כ"ק דף קג:) מ"ר אליעזר בר לדוק תקנה גדולה התקינו שאם היתה היליאה יתיה על הקרן כו' וי"ל דהתם קרי ליה גדולות לפי שהיה בה לורך גדול והכא דייק מדאמר שנו כאן: **עקרוה רבנן שבועה מבעל הבית.** אף על גב דכופר הכל פטור דלא נתקנה שבועת היסת עד בימי רב נחמן מ"מ על בעל הבית שייכא טפי ועוד דאפילו במודה במקצת שדייה אשכיר:

בעל הבית טריד בפועליו. ולא פליג בין פועל אחד ליש לו פועלים הרבה ובירושלמי קאמר עסקיו מרובין: **וניתב** ליה בלא שבועה. וא"ת ולא יהא ברי של בעל הבית אלא כאיני יודע והניחא למ"ד בהשואל (כ"מ דף לז:) ברי עדיף אלא למ"ד נאו ברי עדיף אמאי וי"ל דהוי כמנה לי בידך והלה אומר איני יודע אם הזזתיך לך דמייב לכ"ע כדמוכח בהגחל בתרא (כ"ק דף קיח.) וא"ת אכתי אמאי ניתיב ליה אלא שבועה וכי אי אפשר להיות בשום פעם שיהיה ברי שלו טוב דפעמים יהיה כדבריו דהא רבי יהודה לא מיתייב אלא בהודאה במקצת וי"ל דנהי דרבי יהודה לא מצי לגמרי כאיני יודע רבנן מיהא מצי ליה כודאי שכח: **כדי** להפיס דעתו של בעל הבית. הכא ולאי שהוא עומד ולוח שפרע שייך תקנה כדי להפיס דעתו אבל בהגחל בתרא (שם) דקאמר איני יודע אם הזזתיך לך אין לריך לתקן:

(כ' דבורים אלו שייכים לקמן ע"ב) **אפילו** קצין נמי. וא"ת והא ה"ל כאיני יודע אם גזלתיך דפטרי רב נחמן ורבי יוחנן בהגחל בתרא (שם) ובהשואל (כ"מ דף לז:) וי"ל דהתם לא מודה מידי אבל הכא שמודה במקלת ה"ל כמנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי אלא ני' וני' לא ידענא דאמרינן התם מתוך שאינו יכול ליפטר משלם: **קציצה** ודאי מידבר דברי אינשי. לא קאמר המע"ה ואי לא מייתי ראיה מפסיד אלא יפטר בעה"ב ויפסיד לומן כדאמר לקמן וא"ת וליפטר ליה כגון שפרע אלא בעדים ונאמן מתוך שיכול לומר לא שכרתיך מעולם כדאמרי' בנמוקי וי"ל דשאני הכא דמודה במקלת לא היה יכול לבעוי ולכפור הכל אי נמי דלקמן מוקי לה בשכרו בעדים דומיא דרישא:

אי

כשטעה (לקמן מז:). **כיצד** אלו ואלו כו'. אלו ואלו באים לב"ד על מנת לישבע אחד מהם לשוא, אלא שניהם טוענין כלא שטעה (ב"מ ב:). הפוגמת כתובתה. כדמפרש ואזיל בתניתין גופה (כתובות פז. ושם: הפוגמת כתובתה אלא זה ואמר לה התקבלת כתובתך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תפרע אלא בשבועה. מנכסים משועבדים כו' לא תפרע אלא בשבועה. משום דאי הוה נכסי מן הגיה נופיה דאי לא פרעתיך, אתריע בשבועה לי דלא פרעתיך ובעית לומר לא הוה נכסי מן הגיה הוה טעין לך לישתבע לי דלא פרעתיך ובעית לישתבועי, דשמא אין לאלם הוא, ומנכסי יתומים ונפרעת שלא בפניו דכפנוי כולהו משום דאי אלא לא טעין לא טענינן ליה דאולל ובקוט אמרת אמן טענינן דלמא לי הוה נכסי מן הגיה הוה טעין לך לישתבע לי דלא פרעתיך ובעית לישתבועי, דשמא אין לאלם הוא, ומנכסי יתומים ונפרעת שלא בפניו כולהו משום דאי אלא